

I Odense er sporene af vikingernes by vævet ind i nutidens urbane landskab. Historier om kongemord, oftringer, handel og magt ligger som skygger i gadeforløb, bygninger og natur – og under dine fødder. Byens 1000-årige dybe rødder vikler sig ind i centrale fortællinger fra vikingetidens Danmark og rundt om tre betydningstulle skikkelser – Odin, Harald og Knud. De har hver især sat sig betydningstulle spor i byen sammen med de tusinder af mennesker, der har formet byen med deres daglige liv. Vikingernes verden strakte sig langt, og alene på Fyn er der mange muligheder for at se spor og genstande fra vikingetiden. Besøg f.eks. Ladbymuseet Ladby, de mange grave fra vikingetiden på Langelands Museum, runestenen på Øhavsmuseet i Faaborg eller de rekonstruerede oldtidshuse i Odins Odense.

TIDMUSEUM.DK

Besøg:

- Se udstillingen med fundene fra vikingeborgen Nonnebakken
- Besøg udstillingen "Byens Liv" – om det tidlige Odense
- Prøv podwalken "Skygger i Odins By"
- Oplev den digitale vandrerute i VIKINGERNES FODSPOR på Useum
- Dyk ned i den nyeste viden om vikingebyen på hjemmesiden
- Deltag i unikke byvandring og arrangementer

Flere oplevelser fra det tidligste Odense:

ODENSE VIKINGERNES BY

**Nonnebakken er
UNESCO Verdensarv**

6 EKSPERTER 6 FORTÆLLINGER

Mikael Manøe Bjerregaard, arkæolog og museumsinspektør

I vikingernes fodspor

Hvis jeg får lyst til at gå i historiens fodspor, spadserer jeg en tur op ad Overgade og Vestergade. Her er mange butikker og mange gående, og fortidens spøgelse går med, for gaden har været Odenses hovedstrøg og ryggrad, lige siden byen blev til i vikingetiden. I virkeligheden er gaden et af de vigtigste vejforløb hen over Fyn. 2-3 meter under dine fødder ligger fortidens vejbelægning af sammenpressede småsten, som gennem tusinde år har ledt folk fra Nyborg gennem Odense og hele vejen til Middelfart. Tænk alle de menneskeliv, som har vandret på lige netop denne vej: Munke, handelsfolk, småbørn, husfruer – ja, hvem tror du?

1

Kirstine Haase, forskningsleder

Den forsvundne kirke

Når jeg står på Albani Torv, tænker jeg på, at jeg står midt i Danmarkshistorien. Her lå en af landets første kirker, og sporene af den 1000 år gamle kirke findes stadig et par meter under torvets fliser. Du kan se sporene markeret i fliserne med cirkler af jern, der skal forestille de træstolper, der engang var kirkens vægge og søjler. Kirken var gerningssted for en dramatisk hændelse, hvor den danske konge Knud blev dræbt af oprørske stormænd. Knud blev siden helgen – Knud den Hellige – og fik enorm betydning for den lille vikingeby Odense, der voksede sig til en af rigets største byer. Man fejrede Knud hvert år d. 10. juli med markeder og optog og manbar hans gyldne helgenskrin rundt i byens gader. Der har været liv og spektakel i byen i de dage. Kan du se det for dig?

2

Karsten Kjer Michaelsen, arkæolog og museumsinspektør

Mød kongen!

I den lave, stille krypt under Odense Domkirke, Skt. Knuds Kirke, står to ensomme skrin. De indeholder de jordiske rester af den sidste vikingekonge, Knud den Hellige, og hans bror, Benedikt. Når jeg står og kigger på de to, kan jeg ikke lade være med at tænke på den uendelighed af tid, der ligger før os selv – og den uendelighed af tid og nye historier, der ligger og venter ude i fremtiden, når vi selv er døde og borte. Vi kender mange skeletter fra vikingetiden, men krypten under domkirken i Odense er det eneste sted i hele verden, hvor du kan se resterne af en vikingekonge. Mød kongen. Mød hans bror.

Rejs tilbage i tankerne til dén julidag i 1086, hvor den drabelige kamp kostede Knud, Benedikt og 17 af deres krigere livet. Brug fantasien, giv tankerne frit løb og fornem historien på dette unikke sted.

3

Poul Baltzer Heide, arkæolog og museumsinspektør

Byminiaturerne

Modellerne blev skabt i 2019 af Museum Odense i samarbejde med de svenske bronzestøbere Ludvig og Anders Ödman. Støbt i vejrbestandig bronze med den traditionelle cire perdue-teknik, er modellerne både detaljerede og holdbare. Når det regner kan man se vand i åen, hvilket gør modellerne endnu mere livagtige. Hver bygning og træ er omhyggeligt skåret ud i voks og samlet inden støbningen, hvilket resulterer i præcise og imponerende modeller.

Modellerne viser Odense i henholdsvis 988 og 1593 og det er tydeligt at se den store udvikling byen gennemgik i perioden.

4

Poul Baltzer Heide, arkæolog og museumsinspektør

Det ældste Odense

Det er næsten ikke til at tro det, men når du står på Klaregade, omgivet af cykler, høje byhuse og biler, så står du faktisk i den allerældste del af Odense. Kvarteret her ligger på et næs, der skubber sig ud i åen, og det er også her vi finder et af de ældste overfartssteder over Odense Å. Hvis du havde stået her for 1.100 år siden, ville du have set noget ganske andet end nu, men du havde ikke været alene. Rundt omkring dig ville der have ligget lave, stråtækte hytter og lidt større beboelseshuse. Her ville have været legende børn, snakkende voksne, koncentrerede håndværkere, forelskede unge, og alle de andre ting der hører til menneskelivet. Prøv at stå her et øjeblik, og forestil dig lyden af deres stemmer fra dengang – hvordan har det lydt? Hvilke stemmer tror du at man kan høre her når der er igen er gået 1.100 år?

5

Line Borre Lundø, arkæolog og museumsinspektør

Odenses begyndelse

Ved det store gyngestativ på det flade græsstykke mellem Nonnebakken og Odense Å leger børnene, og alt er fredeligt. Det er slet ikke til at se, at i vikingetiden lå her formentlig et offersted, hvor man tilbad den nordiske mytologis mest magtfulde gud, Odin. Når jeg står her, kommer jeg til at tænke på, hvor meget dette sted har betydet for byen. Et offersted kaldte man dengang for et "vi", og "Odins Vi" blev med tiden til navnet Odense. Indimellem er folk valfartet til offerpladsen ved åens vand, og der har været udført særlige ritualer til gudernes ære – måske endda menneskeofringer. Prøv at lukke øjnene og brug din fantasi. Hvordan mon det så ud?

6

Mads Runge, management board member

Den skjulte ringborg - UNESCO Verdensarv

Hvis du stiller dig på hjørnet af Hunderupvej og Nonnebakken og kigger op mod Odd Fellow Logens markante, hvide palæ, ser du også på det, der er tilbage af Odenses største og væsentligste fortidsminde: En vikingeborg. I dag er der kun en skråning at se, men engang var det et kæmpe anlæg med en diameter på 180 m og en 5 m høj vold med palisade. Borgen blev opført af kong Harald Blåtand i slutningen af 900-tallet, som én af 5 danske borge. Når jeg står her ved Nonnebakken, kommer jeg til at tænke på, hvordan den store borg har domineret hele Fyn. Jeg tænker også på alle de fund, som stadig ligger gemt og velbevaret under jorden som en kilde, der kan give os endnu mere viden om vikingetiden, hvis vi engang undersøger det nærmere.

7

250m